

Vállalkozások demográfiája, 2006

A tartalomból

- 1 Bevezetés
- 1 A működő vállalkozások száma
- 3 Új vállalkozások
- 3 Új vállalkozások túlélése
- 4 Megszűnt vállalkozások

A vállalkozások demográfiája felmérés az Eurostat harmonizált adatgyűjtése, összehasonlítható adatokat biztosít az EU és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) tagállamainak vállalkozásairól.

A harmonizált adatgyűjtés megvalósításához az Eurostat egységes, valamennyi résztvevő ország által alkalmazott módszertant dolgozott ki. Az egységes módszertan alapján készített vállalkozásdemográfiai adatgyűjtés a működő vállalkozásokról, az új és megszűnt vállalkozásokról, valamint az új vállalkozások túléléséről szolgált összehasonlítható adatokat.

A vállalkozásdemográfiai adatgyűjtés a piaciorientált gazdasági szervezetek adataival foglalkozik. A KSH a társas vállalkozásokat, illetve a vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozásokat vonta be a megfigyelési körbe. A felmérés nem terjed ki az adószámmal rendelkező magánszemélyekre, a költségvetési és a nonprofit szervezetekre.

A vállalkozások demográfiájának elsődleges adatforrása a KSH vállalkozói regisztere, melynek adatai kiegészülnek statisztikai adatgyűjtésekből és adminisztratív forrásokból származó adatokkal. A tagállamok nagy részéhez hasonlóan Magyarországon is csak az adózási adatokból szerezhető be az összes vállalkozásra egyedi adat, a KSH gazdaságstatisztikai adatgyűjtéseiből elsősorban a nagyobb szervezetek esetében állnak rendelkezésre információk.

A valódi alakulások és megszűnések meghatározásánál a KSH felhasználta a közhiteles cégnyilvántartás jogelődökre és jogutódokra vonatkozó adatait is. Számos esetben kézi ellenőrzést is végrehajtottunk, hogy feltárjuk a be nem jelentett jogelőd-jogutód kapcsolatokat, valamint ellenőrizzük a kiugró létszám- és árbevétel-változásokat.

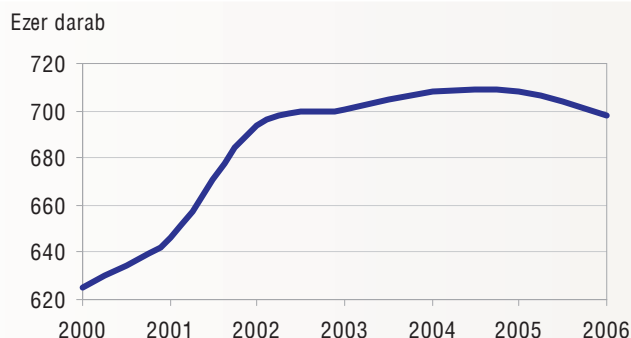
A vállalkozásdemográfia adatai statisztikai vagy adóforrásokból utólag beszerzett tényleges tárgyevi adatok, ezért előállításuk és feldolgozásuk rendkívül időigényes.

A működő vállalkozások száma

A működő vállalkozások száma 2006-ban 698 ezer volt - 346 ezer társas és 352 ezer egyéni vállalkozás. Számuk 2005-ről 2006-ra 9 és fél ezerrel, 1,4%-kal csökkent, a 2000. évi szintet 73 ezerrel, 11,7%-kal haladta meg. A vállalkozások száma 2000 és 2004 között emelkedett, 2005-ben és 2006-ban kismértékben csökkent.

1. ábra

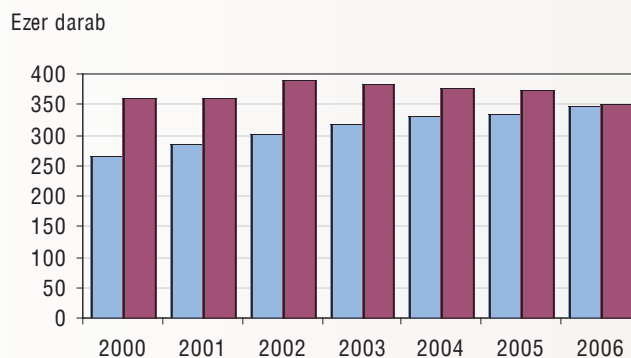
A vállalkozások számának alakulása, 2000–2006

Annak ellenére, hogy a működő vállalkozások száma az utóbbi két évben némileg visszaesett, a **társas vállalkozásoké** 2006-ban 3,5%-kal nőtt. Számuk 2000 óta évről évre emelkedik. A társas vállalkozások száma 2006-ban 11 és fél ezerrel több lett, és 81 ezerrel, 30,7%-kal haladta meg a 2000. évi szintet. Míg a társas vállalkozások száma folyamatosan emelkedik, az egyéni vállalkozásoké 2000 és 2002 között nőtt, azután csökkent.

2. ábra

A társas és egyéni vállalkozások számának alakulása, 2000–2006

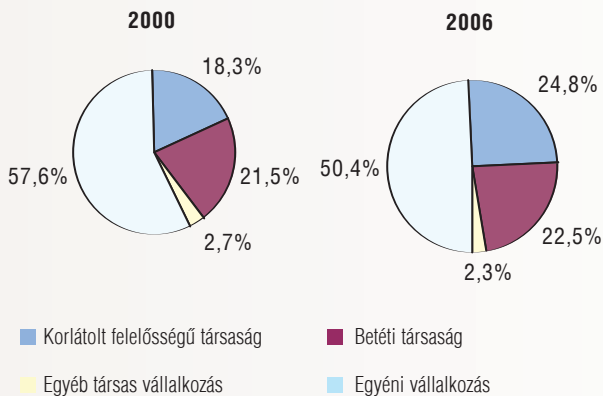

Az **egyéni vállalkozások** száma 2006-ban 21 ezerrel, 5,7%-kal esett vissza, a 2002 óta tartó csökkenés hatására 8 ezerrel, 2,3%-kal maradt el a

2000. évi szinttől. A 2002. évi kiugróan magas, 30 ezres emelkedés elsődleges oka az egyéni vállalkozások kötelező újraregisztrációja volt: valószínűleg sok korábban bejegyzett, de nem működő egyéni vállalkozás létesített újra adókapcsolatot.

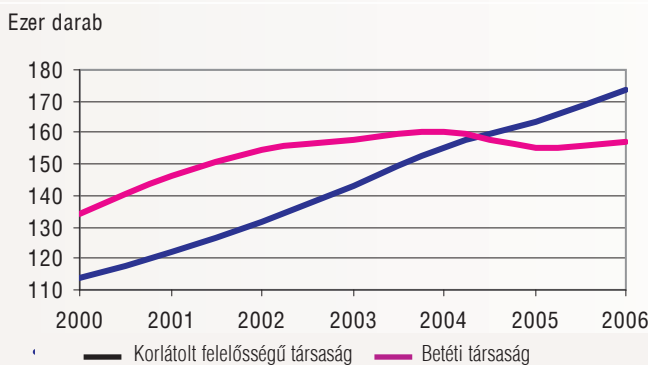
Az említett folyamatok eredményeképpen a társas vállalkozások részaránya fokozatosan emelkedett az egyéni vállalkozásokkal szemben. 2006-ban arányuk 49,6% volt, szemben a 2000. évi 42,4%-kal.

A vállalkozások megoszlása 2000-ben és 2006-ban

2006-ban a társas vállalkozások között a legkedveltebb gazdálkodási forma a korlátolt felelősségű társaság volt, amit a betéti társaság követett. E két gazdálkodási forma tette ki az összes társas vállalkozás 95,4%-át. A társas vállalkozások számának 2006. évi 11 és fél ezres növekedéséből 10 ezer korlátolt felelősségű társaság volt. A korlátolt felelősségű társaságok száma 6,1%-kal emelkedett. A 2005. évi csökkenéssel ellentétben 2006-ban nőtt mind a részvénytársaságok (2%-kal), mind a betéti társaságok száma (1%-kal); a szövetkezeteké és a közkereseti társaságoké ugyanakkor tovább csökkent.

A korlátolt felelősségű társaságok és betéti társaságok számának alakulása, 2000–2006

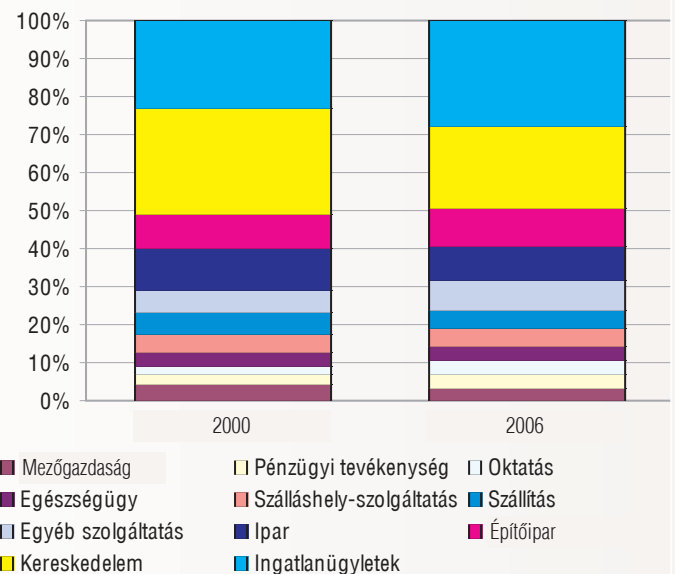

Létszám-kategóriák szerint 2006-ban a működő vállalkozások 99,2%-a 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező kisvállalkozás volt (ezen belül 94,9% 10 főnél kevesebb foglalkoztatottat alkalmazó mikrovállalkozás), 0,7%-uk 50–249 fős közép vállalkozás, 0,1%-uk 250 főnél nagyobb nagyvállalat.

2006-ban az 50–249 fős közép vállalkozások száma emelkedett, a nagyvállalkozásoké nem változott, a kisvállalkozásoké csökkent. A kisvállalkozások kategóriáján belül a 10–19 főt, valamint az 5–9 főt foglalkoztató vállalkozások száma kismértékben emelkedett: 2,1, illetve 1,6%-kal.

Főtevékenység szerint vizsgálva 2006-ban a vállalkozások 27,8%-a az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás, 21,8%-a a kereskedelem, javítás nemzetgazdasági ágban tevékenykedett. E két gazdasági ágban működik a vállalkozások fele, a vállalkozások száma azonban ellentétes irányban változott: míg az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás vállalkozásainak száma némileg emelkedett, addig a kereskedelem, javítás ágazat vállalkozásai valamelyest csökkent. További jelentősebb ágazatok: építőipar (10,1%) és ipar (9%).

A vállalkozások főtevékenység szerinti megoszlása

2006-ban az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatáson kívül csak a kisebb súlyú ágazatokban, mint például az egészségügyben (4,2%-kal), a pénzügyben (0,9%-kal) és az oktatásban (0,5%-kal) nőtt a vállalkozások száma. Ezen ágazatok részesedése 2006-ban egyaránt 3,6% volt.

Területi eloszlás szerint vizsgálva 2006-ban a működő vállalkozások 39%-ának a Közép-Magyarország régióban volt a székhelye; a többi régióban 8,7–11,7%-uk működött.

A vállalkozások száma 2006-ban minden régióban csökkent, ennek mértéke 0,5% és 2,5% között alakult. Megyei szinten vizsgálva a vállalkozásokat csupán Pest megyében emelkedett a számuk (0,2%-kal), a többi megyében 0,7–4,5%-os csökkenést figyelhetünk meg.

A kistérségek között kiemelkedik a veresegyházi és az abauj-hegyközi, az ottani vállalkozások száma 4,7%, illetve 3,1%-kal nőtt. A csökkenés mértéke a bácsalmási és a bodrogközi kistérségben volt a legmagasabb: 9,4, illetve 8,3%.

Az 1000 lakosra jutó működő vállalkozások számát vizsgálva 2006-ban Közép-Magyarországon 1000 lakosra 95 vállalkozás jutott. Ez a szám a Nyugat-Dunántúlon 70, a Közép-Dunántúlon 65, a Dél-Dunántúlon 62, a Dél-Alföldön 60, az Észak-Alföldön 53, Észak-Magyarországon 49 volt.

3. ábra

5. ábra

4. ábra

Új vállalkozások

2006-ban 59 797 valódi új vállalkozás – amely az előző két évben nem számított működő vállalkozásnak – jött létre. Az újonnan indult vállalkozások aránya az összes működő vállalkozáson belül 8,6% volt. Ez az arány az első rendelkezésre álló, 2000-es, 13,8%-os arányhoz viszonyítva évről évre csökkent. 2002-ben kiugróan magas indulási arányt regisztráltunk, ennek elsődleges oka azonban az egyéni vállalkozások kötelező újraregisztrációja volt.

Az új vállalkozásokat **gazdálkodási formák szerint** vizsgálva a társas vállalkozások esetében a 2000. évi 13,7%-ról 2006-ra 8,3%-ra esett vissza az újak aránya a működőkhöz viszonyítva, a csökkenés folyamatos volt. Az új egyéni vállalkozások aránya 2000-től 2006-ig 13,8%-ról 8,8%-ra mérséklődött. 2002-ben – elsősorban a már említett adminisztratív okok következtében – ez az arány 17,6%. A gazdasági társaságok között az új szervezetek aránya 2006-ban a korlátolt felelősségű társaságok között volt a legnagyobb (10,2%), a részvénytársaságok esetében pedig a legalacsonyabb (4%).

1. tábla

Az új vállalkozások aránya a működők százalékában

Gazdálkodási forma	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Társas vállalkozás	13,7	13,1	11,6	10,9	10,7	8,7	8,3
Ebből:							
Korlátolt felelősségű társaság	11,3	11,9	11,7	11,9	13,0	10,5	10,2
Részvénytársaság	5,2	4,8	3,9	3,1	3,6	3,3	4,0
Betéti társaság	16,4	14,7	12,0	10,5	9,0	7,0	6,5
Egyéni vállalkozás	13,8	13,0	17,6	9,7	9,5	9,3	8,8
Vállalkozás összesen	13,8	13,0	15,0	10,2	10,1	9,0	8,6

Létszám-kategóriák szerint vizsgálva az új vállalkozások szinte kizárólag kisvállalkozások (99,9%). Ezen belül a működésük első évében 10-nél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások aránya 98,5% az összes új vállalkozáshoz viszonyítva.

A legfeljebb 49 főt foglalkoztató kisvállalkozások között 2006-ban a valódi új vállalkozások aránya 8,6%, az 50–249 fős közép vállalatok kategóriájában 1,5%, a 250 főnél több foglalkoztatottal rendelkező nagyvállalatok esetében 0,3% volt.

Az új vállalkozásokat **főtevékenység szerint** vizsgálva a legnagyobb arányban a pénzügyi tevékenység (24,7%) és az oktatás (9,5%) nemzetgazdasági ágakban jöttek létre új vállalkozások. Ez az arány az ipar (4,5%), az egészségügy (6,1%), és a szállítás, posta, távközlés (6,1%) nemzetgazdasági ágakban volt a legalacsonyabb.

Területi eloszlás szerint vizsgálva 2006-ban arányaiban a legtöbb új vállalkozás az Észak-Alföldön (9,1%) és a Közép-Dunántúlon (8,8%) jött létre, a Dél-Dunántúlon, valamint a Dél-Alföldön pedig a legkevesebb (8,3–8,3%).

Új vállalkozások túlélése

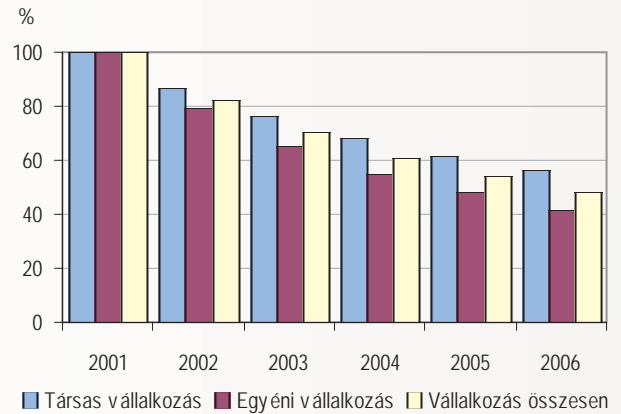
A vállalkozások túlélésének vizsgálatokor a 2001-ben újnak minősülő vállalkozások életpályáját követtük 2006-ig. A 2001-ben létrejött 84 085 új vállalkozásnak 82,5%-a működött 2002-ben, 70%-a 2003-ban, 60%-a 2004-ben, 54,2%-a 2005-ben, 47,9%-a 2006-ban.

Gazdálkodási formák szerint vizsgálva a társas vállalkozások túlélési képessége erősebb: a 2001-ben alakult társas vállalkozások 56,2%-a működött 2006-ban, az egyéni vállalkozásoknál ez az arány 41,2% volt. A gazdasági társaságok között az 5 évet túlélő szervezetek aránya a korlátolt fe-

lelősségű társaságok között volt a legmagasabb (57,3%), a legalacsonyabb pedig a szövetkezetek esetében (48,1%).

6. ábra

A 2001-ben újnak minősülő vállalkozások túlélése

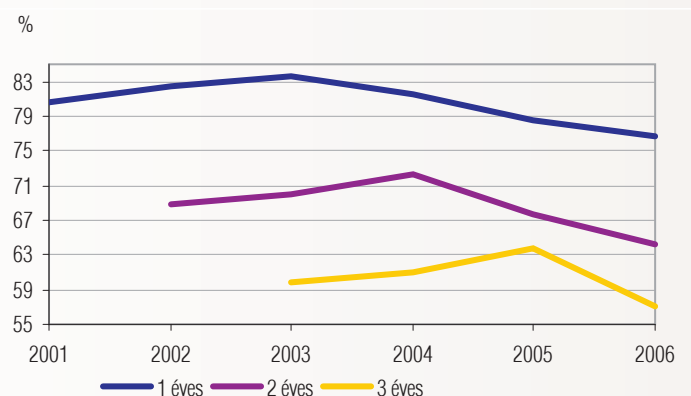
Az új vállalkozások túlélését **főtevékenység szerint** vizsgálva 2001 és 2006 között a legmagasabb túlélési arányt az egészségügy (73,5%) és az oktatás (60,2%) nemzetgazdasági ágakban találjuk, ezzel szemben a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (41,4%) és a pénzügyi tevékenység (26,4%) nemzetgazdasági ágak vállalkozásainak 5 éves túlélési aránya volt a legalacsonyabb. A pénzügyi szektorban a kiegészítő tevékenységet, például a biztosítási ügynöki tevékenységet végző egyéni vállalkozások bizonyultak a legkevésbé stabilnak: 2000 és 2006 között az adott évben működő egyéni vállalkozások 35–45%-a e tevékenységét már a következő évben megszüntette.

Területi eloszlás szerint a túlélés aránya csekély eltérést mutat, a régiók többségében a 2001. évi új vállalkozások 46–47%-a működött 2006-ban, ez az arány csak a Nyugat-Dunántúlon és Közép-Magyarországon volt kicsit magasabb (49,5, illetve 49,3%).

A valódi új vállalkozások **egyéves túlélési rátája** 2001 és 2003 között 2,9 százalékponttal emelkedett, azóta évről évre 2–3 százalékponttal csökkent, 2006-ban 76,6% volt a túlélők aránya. A **kétéves túlélési ráta** is hasonlóan alakult: 2002 és 2004 között növekedést mutat, az utolsó két évben pedig visszaesést tapasztalhatunk, 2006-ban a kétéves túlélési ráta a 2004. évi 72,2%-kal szemben már csak 64,3% volt. Az új vállalkozások **hároméves túlélési rátájának** vizsgálata is hasonló tendenciát jelez, 2006-ban 57,1% volt a mutató értéke.

7. ábra

A vállalkozások 1, 2 és 3 éves túlélési rátája

Megszűnt vállalkozások

A valódi megszűnések – azon vállalkozások, melyek egymást követő két évben kimaradnak a működő szervezetek közül – esetében 2005 az utolsó rendelkezésre álló év. (A 2005. évi adatok a 2007. év lezárása és feldolgozása után lesznek véglegesek.) 2005-ben az előzetes adatok alapján 82 758 vállalkozás szűnt meg. A megszűnt vállalkozások és az összes működő vállalkozás aránya 11,7% volt. Ez az arány az első rendelkezésre álló, 1999-es adat óta évről évre 9-10% körül ingadozik és csökken. 2004-ben az előzetes adatok alapján jelzett 10,3% a végleges adatok szerint 8,5% lett. A 2005. évi végleges adatok is várhatóan alacsonyabbak lesznek, mint a most közzétett előzetes adatok.

Gazdálkodási formák szerint vizsgálva 2005-ben a társas vállalkozások esetében 8,4% volt a megszűnt és a működő vállalkozások aránya. Ez az arány a 2000-tól 2003-ig terjedő időszakban 7,7%-ról 6,3%-ra csökkent, 2004-ben a végleges adatok szerint 6,7%. Az egyéni vállalkozások jóval kevésbé bizonyultak stabilnak: a megszűnés aránya jelentősen magasabb, a 2005-ös előzetes adatok szerint 14,6%. Azonban az egyéni vállalkozások tekintetében is folyamatosan csökken a megszűntek aránya, 2004-ben a végleges adatok szerint 10,1%. A gazdasági társaságok között a megszűnt szervezetek aránya 2005-ben az az évi előzetes adatok alapján a betéti társaságok között volt a legnagyobb (8,9%), a részvénytársaságok esetében pedig a legalacsonyabb (4,4%).

Főtevékenység szerint a megszűnések legnagyobb arányban a szolgáltató ágakra koncentráltak. 2005-ben a megszűnt vállalkozások aránya a pénzügyi tevékenység nemzetgazdasági ágban volt a legmagasabb (26,3%), az egészségügyben a legalacsonyabb (4,6%). 2000 óta a megszűnt vállalkozások aránya a működő vállalkozásokhoz képest az egyes nemzetgazdasági ágak esetében nem változott jelentősen.

A megszűnt vállalkozásokat **létszám-kategóriák szerint** vizsgálva 2005-ben az 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező kisvállalkozások között a megszűnt vállalkozások és a működő vállalkozások aránya 11,8% volt, ezen belül a mikrovállalkozások esetében 12,2%. Az 50–249 fős középvállalati kategóriában ez az arány 3%, a 250 főnél több munkavállalót foglalkoztató nagyvállalatok között 0,8% volt.

Területi eloszlás szerint a 2005. évi előzetes adatok alapján a megszűnt vállalkozások aránya a Közép-Dunántúlon és Észak-Magyarországon volt a legmagasabb (12,3%), a Nyugat-Dunántúlon, illetve a Dél-Alföldön a legalacsonyabb: 11,1%, illetve 11,3%.

2. tábla

A megszűnt vállalkozások aránya a működők százalékában

(%)

Gazdálkodási forma	2000	2001	2002	2003	2004	2005+
Társas vállalkozás	6,6	7,7	6,6	6,3	6,7	8,4
Ebből:						
Korlátolt felelősségű társaság	6,5	6,9	5,7	5,6	6,1	8,0
Részvénytársaság	4,3	4,5	3,7	4,2	3,5	4,4
Betéti társaság	6,5	8,3	7,2	6,9	7,4	8,9
Egyéni vállalkozás	11,9	12,4	10,9	10,5	10,1	14,6
Vállalkozás összesen	9,6	10,3	9,0	8,6	8,5	11,7

+ Előzetes adat.

Információk

[Táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Piroska.Bakonyi@ksh.hu

Telefon: 345–6211

[Információs szolgálat](#)

Telefon: 345–6789

www.ksh.hu